

NYILATKOZAT

Alulírott dr. Gyapay László nyilatkozom, hogy Kovács Józsefet, a Miskolci Egyetem Irodalomtudományi Doktoriskola 2011-ben végzett, abszolutóriummal rendelkező, doktorjelölt státusú predoktori ösztöndíjasát támogatom a predoktori ösztöndíj második évére benyújtott pályázatán.

Kovács Józseffel immár több, mint hét éve van szoros és folyamatos munkakapcsolatom. Egyetemi évei során járt általam hirdetett speciális kollégiumra, irányításom alatt részt vett a Tudományos Diákkör munkájában, magyar szakon hozzám írta szakdolgozatát, az Irodalomtudományi Doktoriskola Klasszikus Szövegtudományi Programján három évig voltam témavezetője, majd 2011-től ugyanezt a tiszteket töltöttem be predoktori ösztöndíjas korában. Ez alatt az idő alatt odaadó, involvált, kitartó, nagy munkabírási és invenciózus diáknak bizonyult. Abba a típusba tartozik, aki hamar megtalálja kutatási témáját, és szívósan dolgozik a feladaton anélkül, hogy érdeklődése károsan beszűkülne. Gyorsan felismerte, hogy szakmánk lényege a források feltárásán, körülhatárolásán és interpretálásán alapul. Ennek jegyében választott olyan témát, mely egyaránt megfelel személyiségének, kutatói érdeklődésének, magyar-történelem szakos képzettségének és a Szövegtudományi Program profiljának. Csengery Antal (1822–1880) mint a Pesti Hírlap szerkesztője 1845 júniusától 1848. december végéig fontos szerepet játszott a polgári átalakulás előkészítésében és az első magyar felelős kormány politikájának támogatásában. Ekkori munkássága azonban máig korlátozottan feltárt, mert hírlapi cikkeinek jelentős részét álnéven, szignóval vagy név nélkül jelentette meg. Kovács József arra vállalkozott, hogy olyan módszert dolgoz ki, melynek segítségével a kérdéses írások szerzősége beazonosítható, ami által jól körülhatárolhatóvá válik Csengery Antal munkássága, és így megnyílik az út arra, hogy pályájának erről a szakaszáról monografikus feldolgozás készüljön. Ezzel a témaválasztással lehetősége nyílt Kovács Józsefnek arra, hogy a magyar történelem egyik talán legjobban kutatott területén új eredményekkel lépjen fel.

Kovács József jó úton van ahhoz, hogy vállalt feladatát eredménnyel tudja befejezni. A

folyamatos munkával töltött évek során mindig az életkorának megfelelő színvonalas munkát adott ki kezéből. Hallgató korában bejutott Tudományos Diákkör országos fordulójára, szakdolgozatát kiemelkedőnek ítélték tanárai, és már doktoriskolai éve alatt eljutott arra a szintre, hogy a szakma rangos fórumain publikál. Annak ellenére, hogy talán írásbeli produkcióiban magabiztosabb, tudományos konferenciákon – nemzetközit is beleértve – sikerrel szerepel. Vitakészsége jó. Személyiségére, érdeklődése nyitottságára és íráskészségére jellemző, hogy szépirodalmi próbálkozásai is vannak (vers, regény). Verseiből rangos folyóiratok (Debreceni Disputa, Műút, Zempléni Múzsza) válogattak, és publikációi között verstani érdekeltsgű recenzió is található. A különböző tevékenységeiben megmutatkozó minőségigény és eddigi munkái jó reményt nyújtanak arra, hogy a pályázatában vállalt feladatokat magas szinten teljesíti.

Kovács József szakmai fejlődése egyenletes és jó ütemű volt. Mivel szorgalmas, és folyamatosan koncentráltan foglalkozik témájával, kialakult egyéni kutatói karaktere és testre szabott munkamódszere. Már régóta nem jelent problémát számára a könyvtárakban, kéziratárakban és levéltárakban való önálló és célratorő tájékozódás. Jól eligazodik mind a vonatkozó történettudományi, mind az irodalomtudományi szakirodalomban. Predoktori ösztöndíjasként elméleti tájékozottságát is érdemben bővítette. Kutatói magatartására jellemző, hogy kollégái tanácsait megfogadja, és ezzel párhuzamosan folyamatosan saját ötletekkel és megoldásokkal áll elő. Fontos és biztató jellemvonása, hogy problémaérzékenységéből és meggyőző anyagismeretéből fakadóan önálló kérdésfelvetés megfogalmazására képes. Állításait jól artikulálja, anyagát logikusan strukturálja. Az évek során fokozatosan nőtt az a terjedelme, melyet áttekinthetően meg tudott szerkeszteni. Jelenleg eljutott arra a szintre, hogy a függelékek nélkül kb. 160 oldalas disszertációja már egységes szerkezettel bír, és csak kiegészítésekre valamint szemléleti egységesítésre szorul. Textológia munkában részt vevő kolléga esetén külön ki kell emelni, hogy türelemmel, kellő alázattal, aprólékos gondossággal és kitartással végzi a szövegek sajtó alá rendezését.

Kovács József kettős feladat megoldását ígerte doktoranduszi éve kezdetén: vállalta, hogy a teljesség igényével összegyűjti, és sajtó alá rendezi Csengery Antal 1847. június 7-ig, az Ellenzéki Nyilatkozat aláírásáig megjelent publicisztikai munkáit, és ennek az anyagnak az ismeretében monografikus igényel megírja a szerkesztő meg hírlapíró Csengery és lapja szerepét az ellenzéki politikai küzdelmekben. Munkájával megnyugtató ütemben haladt, hiszen doktorandusz éve alatt nemcsak a leendő disszertáció szerkezete alakult ki, hanem jelentős fejezetei el is készültek. Részletesen kidolgozta és az Irodalomtörténeti Közleményekben publikálta azt a szempontrendszert, melynek segítségével jó eredményt

remélve kísérelte meg a Pesti Hirlapban név nélkül vagy szignóval megjelent Csengery-írások kiszűrését. Ennek segítségével állította össze a *Munkaterv Mellékletében* hozzáférhető listát, amely az eredmény bizonyossági foka alapján két csoportra osztva („Minden bizonynal Csengery-cikkek” és „Vélhetően Csengery-cikkek”) hozza a Csengerynek tulajdonított írások jegyzékét. Gondosan kialakította a szövegek közlés elveit és azt a szerkezetet, melyben a jegyzetapparátus anyagát kívánja elrendezni. Dicsérni tudom a disszertáció ezen részének (a leendő *Függeléknek*), mértéktartó visszafogottságát. Kovács József ugyanis a nyelvi magyarázatok elkészítését vállalta, ami reálissá teszi a feladat elvégzését. A jelen pillanatban 120 cikk van begépelve, összeolvasva, és ez kb. 310 oldalnyi szöveget tesz ki. Ennél is fontosabb, hogy feltárt és jól kezelhető formában rendelkezésre áll az a Csengerytől származó forrásanyag, melyre disszertációja értekező részét alapozza. Kovács József még doktoriskolai hallgató korában megírta disszertációja főszövegének szűk egyharmadát. Az új kutatási eredményeket tartalmazó munka színvonalát jelzi, hogy a 45 oldalas tanulmányt a Századok napokban megjelent tematikus száma (2012/3, 563–607.) közölte.

Kovács József a predoktori ösztöndíjas időszakában végzett munkájával beváltotta az ösztöndíj odaítélésekor hozzá fűzött reményeket. Munkatervét teljesítette. Megírt három tanulmányt, melyek révén összeállt disszertációjának értekező része. Az elkészült szövegek publikálásra alkalmas színvonalúak. (Az ősszel napirendre tűzzük a publikálás fórumainak kiválasztását.) Ez a teljesítmény a rendelkezésre álló idő alatt nem lett volna elérhető, ha Kovács József szakmai képességei nem fejlődtek volna dinamikusan. Anyagismerete és elméleti tájékozottsága tovább bővült, miközben figyelmet érdemlő rutint szerzett a tanulmányírás terén. Mindezt az tette lehetővé, hogy témája iránti érdeklődése intenzív, és az egészséges kutatói aszkétizmus nem áll tőle távol.

Kovács József eddigi teljesítménye, munkabírása és felkészültsége alapján igen jó remény van arra, hogy a pályázatban vállalt feladatokat a megadott határidőre elvégzi. Nagyon szimpatikus a vállalás, miszerint a következő predoktori ösztöndíj lejártára egy monográfia kéziratának benyújtását tűzte ki célul. Ezzel ugyanis elérhetné, hogy a fokozatszerzéssel párhuzamosan a tudományos közélet figyelmet érdemlő tagjává váljon, hiszen a tervezett monográfia értekező része számos újdonsággal szolgál, a forrásközlő függelék pedig hiánypótló szerepet tölt be.

Az elmondottak alapján ígéretesnek és reálisnak tartom Kovács József pályázata egészét és annak időbeli ütemezését is: tehát azt, hogy disszertációját munkahelyi vitára, majd nyilvános védésre benyújtsa. Reményeim szerint az ütemezés azt is lehetővé teszi, hogy az ösztöndíj időtartama alatt magára a nyilvános védésre is sor kerüljön. A pályázat pozitív

elbírálása esetén nemcsak az Irodalomtudományi Doktoriskola és a szakma nyerne, hanem annak is megnőne esélye, hogy egy tehetséges tanítványunkat a tudományos pályára segítjük.

Miskolc, 2012. július 10.

(Dr. Gyapay László)